

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

Food and Agriculture Organization of the United Nations

ជំងឺម្លូសាអ៊ិចលើដំណាំដំឡូងមី និង វិធានការគ្រប់គ្រងការរោគក្បាល

១. រោគសញ្ញា

រោគសញ្ញាភាគច្រើន គឺពណ៌មិនប្រក្រតីនៃស្លឹកដែលប្រែប្រួលពីពណ៌បៃតងព្រលែតទៅលឿង។ ដើមដែលរងការបំផ្លាញខ្លាំងមានសភាពក្រិនតឿ និងលូតលាស់យឺត។ ស្លឹកមានទំហំតូច និងរួញ ហើយនៅលើស្លឹកមានស្នាមអុចៗដូចៗគ្នាជាលក្ខណៈឯកសណ្ឋានភាគច្រើនមាននៅគល់ស្លឹក។

រោគសញ្ញាបំផ្លាញលើស្លឹក

(រូបខាងឆ្វេងចម្ការដំឡូងនៅខេត្តរតនគិរី រូបកណ្តាលចម្ការដំឡូងនៅខេត្តក្រចេះ រូបខាងស្តាំចម្ការដំឡូងនៅខេត្តក្បួងឃ្មុំ រូបភាពដោយអង្គការ FAO)

២. កត្តាចម្លង

ជំងឺនេះឆ្លងតាមរយៈ៖

- ❖ យកពូជដែលមានជំងឺមកដាំ
- ❖ រុយសដែលជាភ្នាក់ងារចម្លង
- ❖ សម្ភារៈប្រើប្រាស់នៅក្នុងផលិតកម្មដំឡូងមី

រូបភាពដោយ Neil Palmer, CIAT

រូបភាពដោយ Stephen Ausmus

រុយសដែលជាភ្នាក់ងារចម្លងជំងឺ

៣. វិធានការគ្រប់គ្រង

- ❖ ត្រូវមានការត្រួតពិនិត្យកូតតាមអនាម័យឲ្យបានម៉ឺងម៉ាត់បំផុតទៅលើពូជដំឡូងមីនាំចូល និងការចល័តពូជពីតំបន់ដែលមានជំងឺម្លូសាអ៊ិចទៅដាក់នៃឆ្នេរទៀត។
- ❖ ជ្រើសរើសពូជដែលធន់នឹងជំងឺម្លូសាអ៊ិចមកដាំ។ ត្រូវប្រាកដថាពូជដែលយើងយកមកដាំជាពូជដែលមានសុខភាពល្អ និងពុំមានជំងឺ។ មិនត្រូវរក្សាពូជពីចម្ការដែលរងការបំផ្លាញពីជំងឺម្លូសាអ៊ិចដើម្បីទុកដាំនៅរដូវក្រោយឡើយ។
- ❖ ចុះពិនិត្យចម្ការដំឡូងមីជាប្រចាំ បើសិនឃើញរោគសញ្ញាជំងឺនេះ ត្រូវដកយកដើមដែលមានជំងឺទៅដុតចោល និងចាត់វិធានការកម្ចាត់រុយសដែលជាភ្នាក់ងារចម្លងជំងឺ។
- ❖ ត្រូវសម្អាតស្មៅឲ្យបានស្អាត និងរៀបចំដីឲ្យបានល្អមុនពេលដាំ។ ត្រូវប្រើប្រាស់ដីឲ្យត្រូវតាមបច្ចេកទេស។
- ❖ ក្រោយពេលប្រមូលផល ត្រូវសម្អាតកាកសំណល់ដំឡូង និងស្មៅចង្រៃយកទៅដុតចោល ហាលដីមួយរយៈពេលខ្លីដើម្បីកាត់បន្ថយការចម្លងរុយសសម្រាប់ការដាំដុះនៅរដូវក្រោយ។
- ❖ ក្នុងករណីមានការបំផ្លាញធ្ងន់ធ្ងរពីជំងឺម្លូសាអ៊ិច គួរដាំដំណាំផ្សេងជំនួសដូចជាសណ្តែកសៀង ឬពោត នៅរដូវបន្ទាប់ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ជំងឺនេះ។
- ❖ ជូនដំណឹងទៅការិយាល័យកសិកម្មស្រុក ឬមន្ទីរកសិកម្ម ប្រសិនបើសង្ស័យថាចម្ការរបស់អ្នកឆ្លងជំងឺ។